

Problema consilierii elevilor în carieră - o necesitate a timpurilor noastre

prof.înv.primar Doandeu Petruța

Școala Gimnazială Dimitrie Grecescu

Datorită transformărilor prin care trece societatea noastră, atât de ordin economic cât și de ordin social, se impune o amplă reformă educațională, care aduce printre noutăți necesitatea unei tot mai pronunțate activități de consiliere și orientare școlară privind cariera, începând chiar de la ciclul primar.

Astfel elevul nu va mai fi un simplu receptor de informație, ci va fi format în spiritul afirmării personalității fiecărui tânăr și alegerii corecte a profesiei potrivit aspirațiilor, dorințelor și cunoștințelor sale.

Autocunoașterea este o condiție esențială a viitoarei orientări profesionale, presupune un complex proces de autoanaliză însoțit de aprecierea și înțelegerea celor din jur, a rezultatelor obținute în comparație cu ceilalți. Pe de altă parte cunoașterea elevului presupune un proces de observație îndelungat, care constă în culegerea datelor despre elev din diferite medii în care acesta își desfășoară activitatea: familie, școală, grupuri de prieteni etc.

Această activitate este necesară atât pentru o bună organizare și desfășurare a procesului de educație, și devine o componentă esențială a procesului de orientare și consiliere profesională.

Consilierea și orientarea elevilor în carieră trebuie să pornească de la câteva aspecte care vor avea o mare relevanță asupra deciziei finale:

- **interesul** – reprezintă preferințele unei persoane asupra unei activități sau a unui domeniu de cunoștințe, preferințele pentru anumite domenii favorizează alegerea anumitelor ocupații viitoare;
- **valorile** – reprezintă convingerile de bază ale indivizilor, ele devenind surse motivaționale;
- **caracteristicile de personalitate** – reprezintă trăsături de gândire, comportament, afectivitate și relaționare pe care le manifestă o persoană;
- **aptitudini și deprinderi** – aptitudinea fiind reprezentată de potențialul elevilor de a învăța și de a obține performanțe într-un anumit domeniu, dezvoltată prin exersare ea devine abilitate, iar prin aplicarea în practică ea devine deprindere;

Principalele mijloace care pot fi utilizate în orientarea școlară, actualizate și integrate în conținutul învățământului modern pot fi:

- discutarea preocupărilor de timp liber, a hobbyurilor, pasiunilor personale;
- efectuarea de exerciții de autocunoaștere și interevaluare desfășurate în clasă;
- prezentarea profesiilor părinților;
- invitarea la școală a diferitelor personalități din diferite domenii și prezentarea activității desfășurate de ei;
- organizarea de întâlniri cu diferiți foști elevi ai școlii care au realizări profesionale remarcabile;
- organizarea de întâlniri de tipul : elevi-părinți-profesori pe tema orientării elevilor în carieră;

Orientarea profesională a adolescenților nu se mai poate rezuma doar la asistența unor momente în alegerea carierei, ci trebuie să devină o modalitate de dezvoltare a abilităților necesare pentru construirea propriei cariere.

Greșelile privind decizia în alegerea unei cariere se resimt după mulți ani: atunci când individul este nemulțumit de munca sa, de sine, de cei din jurul său, nu face față cerințelor meseriei pe care o practică.

Eșecul individului în cariera poate fi provocat de : lipsa de informare la nivelul elevilor în problema alegerii și deciziei profesiei, familia care influențează uneori sau chiar decide instituția, specializarea și chiar meseria adolescentului, fie adolescenții care nu cunosc etapele luării unei decizii, nu au abilități decizionale, sunt ușor influențabili.

Pentru a putea evita eșecul alegerii viitoarei cariere, cadrele didactice își pot pune amprenta, printr-o consiliere și orientare eficientă încă de la cea mai fragedă vârstă .

BIBLIOGRAFIE

1. BĂBAN, A. Consiliere educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere,ed. PSINET, Cluj-Napoca, 2003
2. JIGĂU, M., Consilierea carierei, ed.SIGMA, București, 2001
3. LEMENI, G., MICLEA M., „ Consiliere și orientare” ghid de educație pentru carieră, ed.ASCR, Cluj-Napoca, 2004